

VŠĮ „APLINKOS VERTINIMO PROJEKTAI“

Viešoji įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9–305, LT-09311 Vilnius,
tel.: 8 670 78509, faks.: (8 5) 272 8120, el. p. info@aplinkosvertinimas.lt, <http://www.aplinkosvertinimas.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302307428

Aplinkos apsaugos agentūrai
Renata Avlasaitė

2016-08-03
I 2016-07-28

Nr. AVP-374
Nr. (28.1)-A4-7714

DĖL JUODYMŲ PELKĖS PAV ATASKAITOS SVARSTYMO

Pareiškiame savo poziciją dėl planuojamos ūkinės veiklos. Nusausinus Juodymų pelkę ir pradėjus eksploatuoti durpyną padidės CO₂ išmetimai į aplinką. Dėl durpinių šlapynių eksploatavimo išauga CO₂ išmetimai, nes nusausintos ir eksploatuojamos pelkės nebekaupia anglies, o išmeta į atmosferos orą. Vidutinių plotumų durpių kasybos plotuose į atmosferą iš 1 ha per metus išmetama 180-225 t CO₂. Atsižvelgiant, kad planuojama eksploatuoti apie 216 ha ploto, apytiksliais skaičiavimais numatomi išmetimai gali siekti 38880-48600 t CO₂/metus, kas sudaro apie 1% nuo bendro žemės ūkio išmetamo CO₂ kiekio. Klimato kaitos pokyčių padariniai, padažnėjusios audros, išaugusi gaisrų tikimybė vis kelia didesnius gamtos išteklių, ekonominius nuostolius. Pradėjus eksploatuoti durpyną padidėja gaisrų tikimybė, kas dažniausiai kaip praktika parodė vykusius gaisrus Dėgesynės durpyne Rokiškio r., gaisrų gesinimas sprendžiamas ne vienos įmonės, o visų mokesčių mokėtojų sąskaita.

Pažymime, kad planuojamos ūkinės veiklos vietoje beveik visą teritoriją užima buveinės, įrašytos į Europos Sąjungos Gamtos buveinių, laukinės augmenijos bei gyvūnijos direktyvos (92/43/EEC) I priedą kaip saugotinos europinės svarbos buveinės: pelkiniai miškai, aktyvios aukštapelkės, Vakarų taiga, pelkėti lapuočių miškai, degradavusios aukštapelkės ir tarpinio tipo pelkės. Dėl planuojamos ūkinės veiklos planuojama sunaikinti ar pakeisti apie 216 ha saugotinių Europinės svarbos buveinių, kas sudaro labai didelį plotą ir nėra pateisinama aplinkosauginiu požiūriu. Lietuva yra įpareigojusi saugoti nykstančių rūšių augalus, gyvūnus ir nykstančias buveines. 2014 m buvo atlikta tikslinanti „Natura 2000“ buveinių inventORIZACIJA, kuri patikslino senas ir naujas natūralias buveines. Didžiulis mokslininkų ir aplinkosaugos specialistų darbas buvo atliekamas siekiant išsaugoti esamas gamtines vertybes, o ne siekiant jas sunaikinti. Norėtume pacituoti Aplinkos ministerijos 2014-12-10 straipsnį „Surinkti duomenys apie natūralias buveines – gamtos sveikatos atspindys“ iš aplinkos ministerijos internetinio puslapio, kur rašoma, kad „Lietuva atliko Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių inventORIZACIJĄ. Surinkti duomenys atspindi šalies gamtos būklę ir leis užtikrinti geresnę natūralių buveinių apsaugą. Buveinių inventORIZACIJOS metu buvo surinkti tikslūs jų plotų lokalizacijos duomenys, nurodantys apsaugos būklę ne tik Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose, bet ir už jų ribų visoje šalyje. Šių buveinių inventORIZACIJA – tai dar vienas žingsnis kokybiškos jų apsaugos link. Surinkti duomenys svarbūs ne tik buveinių apsaugai, bet ir verslui – ūkinės veiklos organizatoriams ir poveikio aplinkai vertintojams. Žinodami, kur yra natūralios buveinės, ūkinės veiklos organizatoriai gali pasirinkti vietas, kur gamtosauginiai konfliktai yra mažiausiai tikėtini. Remdamosi surinktais duomenimis, atsakingos institucijos gali priimti sprendimus dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai greitai ir kokybiškai.“ Manome, kad labai aiškiai išdėstyta Aplinkos ministerijos pozicija, kuria reikia ir vadovautis priimant sprendimą, nauji patikslinti „Natura 2000“ duomenys ir turėtų nulemti poveikio aplinkai vertinimo sprendimą, siekiant išsaugoti retas gamtines vertybes. Atsižvelgiant į šios pelkės buveinių unikalumą ir siekiant jas išsaugoti, siūlome inicijuoti telmologinio draustinio steigimą.

Direktorius

Aurelijus Narbutas